

Gastroškola oslávila 15 rokov

str. 4

Slávnosť v Kostole Povýšenia Sv. križa

str. 5

Úspešný zber bioodpadu

str. 3

Spravodlivá a solidárna sociálna politika

Princíp solidarity, podpora, pomoc a empatia sú hodnoty, na ktorých by mala stáť sociálna politika každej samosprávy. Na Oddelení sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky vedú obyvateľov informovať o spôsobe získania pomoci a podpory, aj správne nasmerovať na rôzne úrady a poradiť im, čo vybavia v sociálnej poisťovni, na úrade práce alebo v zdravotnej poisťovni.

Oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky má jedinou prioritu – byť oporou Biskupičanom v ťažkých situáciách, ktoré život dokáže pripraviť. Opatrovateľská služba alebo sociálna služba SOS gombík. Pomoc pre Biskupičanov, ktorí sa ocitnú v hmotnej núdzi. Príspevok na stravovanie pre dô-

chodcov a osoby s ŤZP. S čím všetkým vám môže pomôcť mestská časť? Kedy môžete o tieto príspevky požiadať a kto má na ne nárok? Prehľad finančných príspevkov, sociálnych služieb a potrebných kontaktov nájdete na poslednej strane Biskupických novín.

➤ pokračovanie na str. 8

Matričný úrad a evidencia pobytu obyvateľov informuje o štatistike k 31. 12. 2022 o pohybe obyvateľov MČ Bratislava – Podunajské Biskupice.

- počet obyvateľov: **25 293**
- počet obyvateľov nad 62 rokov: 5463, z toho 2161 mužov a 3302 žien
- počet obyvateľov do 18 rokov: 4444, z toho 2296 chlapcov a 2148 dievčat
- počet obyvateľov bez domova: 546

Na trvalý pobyt sa prihlásilo 1157 nových obyvateľov, odhlásilo sa 720 obyvateľov do iných miest a obcí. Narodilo sa 241 detí (125 chlapcov a 116 dievčat). Zomrelo 265 osôb, ktoré mali trvalý pobyt v mestskej časti. Na Matričnom úrade v Bratislave – Podunajských Biskupiciach bolo uzavretých 85 manželstiev, 11 cirkevných, 74 civilných a 8 cudzineckých.

Športový areál pri ZŠ Podzáhradná

V areáli Základnej školy Podzáhradná pribudli pre žiakov aj širokú verejnosť zrekonštruovaná bežecká dráha a najnovšie aj nové futboxové ihrisko. Po Latorickej tak ide o ďalšie zo športovísk, ktoré sa podarilo zrealizovať vďaka grantu hlavného mesta v rámci programu Rozvoja športu a športovej infraštruktúry.

Športový areál slúži najmä žiakom ZŠ Podzáhradná počas vyučovania a deťom navštevujúcim školský klub detí. Pre širokú verejnosť je areál prístupný od 6:30 do 8:00 a od 16:30 do 19:00 hod. Okrem bežeckej dráhy a futboxového ihriska môžu obyvatelia využívať aj basketbalové ihrisko s obnovenými košmi a nové work-outové ihrisko. V súvislosti s revitalizáciou celého areálu pri ZŠ Podzáhradná sa v budúcnosti uvažuje aj nad vybudovaním športovísk pre menšie deti, napríklad dopravným ihriskom.

V rámci programu Rozvoja športu a športovej infraštruktúry boli zrealizované malé futbalové ihriská aj na Bieloruskej, Lotyšskej a Estónskej ulici. Všetky futboxy budú servisované a tie na Bieloruskej budú na jar presunuté na vhodnejšie miesta.

Referendum 2023 v Biskupiciach

Na deviatom referende v histórii samostatnej Slovenskej republiky, ktoré sa konalo v sobotu 21. januára, sa celkovo zúčastnilo 27,25 percenta voličov a Štátna volebná komisia potvrdila jeho neplatnosť. Každý volič sa mohol v referende vyjadriť, či súhlasí s tým, aby predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady SR bolo možné uskutočniť referendum alebo uznesením Národnej rady SR, a to zmenou Ústavy SR. V Bratislave sa na referende z 382 375 zapísaných voličov zúčastnilo 75 603 ľudí. Účasť tak predstavovala 19,77 percenta.

Do sobotného referenda o skrátení volebného obdobia Národnej rady SR sa v Podunajských Biskupiciach zapojilo 21,37 % oprávnených voličov. Z 18 858 zapísaných voličov sa referenda zúčastnilo 4030.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Zmeny v MHD od 13. februára

Z dôvodu rastúcich cien energií, ako aj ďalších iných položiek zavádza Dopravný podnik Bratislava (DPB) od 13. februára 2023 do praxe viacero zmien, ktoré budú pre cestujúcich znamenať zmenu návykov pri cestovaní. Celoplošne zavedie zastávky na znamenie a upraví sa aj premávka vybraných liniek.

Zavedenie všetkých zastávok na znamenie pre autobusovú a trolejbusovú dopravu pomôže oproti súčasnosti znížiť sumu na prevádzku takmer o pol milióna eur prostredníctvom úspor na pohonných hmotách pri brzdení a rozbiehaní. Cestujúcim sa zase skráti jazdná doba v priemere o približne 10% v časoch mimo dopravnej špičky. Mimo iného tiež prinesie zlepšenie tepelného komfortu a menej emisií v mestskom prostredí. DPB stanovil prechodné obdobie dvoch mesiacov, počas ktorých budú cestujúci nepretržite informovaní vo vozidlách i na zastávkach.

Pre nepriaznivú finančnú situáciu hlavného mesta a dopravného podniku budú niektoré nízko vyťažené linky od 13. februára optimalizované. Konkrétne v Podunajských Biskupiciach bude linka 79 premávať každý deň len vo vybraných časoch v špičke ráno a popoludní, a to na základnej trase Stanica Podunajské Biskupice – Lieskovec a späť.

Cestujúcim DPB odporúča, aby si pred svojou cestou od 13. februára skontrolovali cestovný poriadok. Všetky informácie

Vždy stlač stopku

Always press the stop button

Prečo meníme zastávky na znamenie

- Finančná úspora v hodnote pol milióna eur
- Zníženie produkcie emisií
- Úspora na cestovnom čase

sú k dispozícii na webe **www.dpb.sk**, rovnako aj na zastávkach. K dispozícii je aj infocentrum DPB na telefónnom čísle 02/5950 5950 alebo mailovej adrese: **info@dpb.sk**. Zdroj: **dpb.sk**

Zber kuchynského bioodpadu

Hlavné mesto a spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu, a. s. (OLO) zapojili do zberu kuchynského bioodpadu viac ako 140 000 bratislavských domácností vo všetkých 17. mestských častiach. Od zavedenia projektu v októbri 2021 do konca novembra 2022 sa Bratislavčanom podarilo vyzbierať už viac ako 3 600 ton vzácneho kuchynského bioodpadu. Výsledky analýz hovoria o zodpovednom triedení Bratislavčanov. Analýzou vyzbieraného kuchynského bioodpadu sa zistilo, že tento odpad dosahuje čistotu 97,5 %. Znečistenie bolo teda na úrovni 2,5 % čo je v porovnaní s európskym priemerom na úrovni 5 % veľký úspech.

Dobre vytriedený kuchynský biologicky rozložiteľný odpad je užitočným a hodnotným materiálom, ktorý však musí byť ďalej spracovaný. Koncovým zariadením pre úpravu tohto materiálu je od augusta 2022 spoločnosť Zdroje Zeme, a. s. prevádzka Horný Jatov, ktorá vyhrala verejné obstarávanie. Výstupom spracovania kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu je certifikovaný substrát, ktorý je schopný viazať uhlík, vyživovať pôdu a zvyšovať jej úrodnosť.

V apríli 2022 sme vás na stránkach Biskupických novín informovali o pláne mesta Bratislava prostredníctvom svojej mestskej spoločnosti OLO vybudovať v katastrálnom území Podunajských Biskupíc zariadenie na aeróbne zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu (BRO). Priemyselná kompostá-

reň – ZAZO Bratislava by mala vzniknúť v roku 2024 v blízkosti areálu rafinérie Slovnaft. Plánovaná kapacita kompostárne predstavuje 48 500 ton ročne najmä záhradného a kuchynského BRO a pôjde o najväčšie zariadenie takéhoto typu na

Slovensku i v okolitom regióne. Vo veci stále prebieha zisťovacie konanie o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie (EIA). O nasledujúcich schvaľovacích fázach vás budeme aktuálne informovať.

Zber kuchynského bioodpadu v Podunajských Biskupiciach prebieha od 17. 10. 2022 podľa harmonogramu a bude realizovaný aj počas celého roka 2023. Harmonogram zvozu obyvatelia nájdu na www.olo.sk/odvozovy-den-k-bro/.

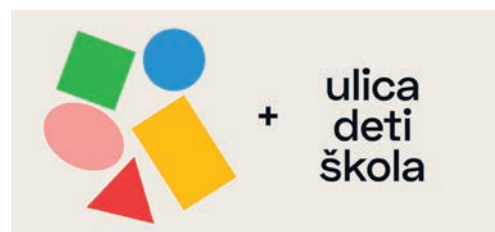
Používajte len zberné nádoby doručené spoločnosťou OLO, a. s. a certifikované kompostovateľné vrecká, ktoré ste dostali na 12 mesiacov v počte 150 ks. Ak dodané kompostovateľné vrecká spotrebujete, môžete si v maloobchodnej sieti kúpiť ďalšie označené logom OK compost, OK home compost alebo papierové vrecká.

Obyvatelia bytových domov si môžu prísť prevziať balíček aj na Zákaznícke centrum OLO na adrese Ivanská cesta 22. Obyvatelia rodinných domov, ktorí zmeškali adresnú distribúciu balíčkov na triedenie môžu kontaktovať Zákaznícke centrum OLO na zakazka@olo.sk alebo tel. č.: 02/50 110 550 a dohodnúť si ďalší postup pri preberaní nástrojov zberu.

ZŠ Biskupická v projekte Ulice pre deti

Celomestský projekt *Ulice pre deti*, ktorý je súčasťou komplexnej iniciatívy *Mesto pre deti* vznikol s cieľom zlepšiť bezpečnosť ulíc v okolí škôl, vytvoriť inkluzívne prostredie priateľské ku všetkým deťom, redukovať dopravné zápchy a zvýšený smog v okolí škôl. Projekt odštartoval vlani na pilotnej základnej škole v Rači a aktuálne sa doňho zapája ďalších 10 základných škôl, vrátane Základnej školy Biskupická v Podunajských Biskupiciach. Vďaka partnerstvu s UNICEF sa projekt okrem zásahov vo verejnom priestore rozšíri o ďalšie aktivity.

Odborníci z Metropolitného inštitútu Bratislavy najprv vybrali školy, ktoré boli najvhodnejšie pre tento projekt, aj na základe dopravnej situácie či stavu verejných priestorov. Jedným z kľúčových kritérií výberu škôl bol aj počet detí navštevujúcich školu, ktoré prišli z Ukrajiny. Z výsledkov participácie a po získaní dôkladného obrazu o okolí školy a fungovaní verejného priestoru, odborníci navrhnu najlepší možný postup pre zlepšenie dopravnej situácie v okolí danej školy. Na všetkých 10. školách dôjde ku krátkodobým aj dlhodobým zmenám v doprave, napríklad sa zníži maximálna povolená rýchlosť v úseku pred vstupom do školy, osadia sa prvky na upokojenie dopravy, prípadne sa pristúpi k opatreniam, ktoré zlepšia viditeľnosť detí na priechodoch pre chodcov. Úpravy sa zrealizujú v priebehu tohto aj budúceho roka.

V pláne sú aj rôzne aktivity zamerané na vzdelávanie rodičov, detí aj učiteľov v oblasti bezpečnosti, začleňovania detí

do nového prostredia, zvelaďovania verejného priestoru, ale aj zdravotných benefitov z pohybu. Po tom, ako sa na školách dokončia všetky navrhnuté zásahy, Metropolitný inštitút Bratislavy

uskutoční záverečný prieskum s deťmi, učiteľmi aj rodičmi, aby overil, do akej miery sa zlepšila situácia v okolí školy.

Zdroj: **Bratislava.sk**

Gastroškola oslávila 15 rokov

Už 15 rokov sa môžu žiaci základných škôl z mestských častí Podunajské Biskupice, Vrakuňa a blízkeho i vzdialenejšieho okolia vzdelávať v učebných a študijných odboroch kuchár, čašník v našej strednej odbornej škole – Gastroškole, ktorá sídli v Podunajských Biskupiciach na Bieloruskej 1. V školskom roku 2023/24 máte možnosť podať prihlášky na tieto učebné a študijné odbory do apríla 2023.

Osobitosťou Gastroškoly je jej priateľský, ba až rodinný charakter. V pedagogickom zbere sa usilujeme, aby žiaci rástli jednak v súlade s požiadavkami trhu práce, jednak v súlade so svojimi vývinovými osobitosťami a potrebami. Vzdelávanie poskytujeme s maximálnym ľudským a odborným nasadením všetkým žiakom, plne spôsobilým i zdravotne znevýhodneným, učenlivým i menej učenlivým. Naším prvoradým záujmom je, aby každý z absolventov školy získal také návyky a zručnosti, aby našiel svoje miesto v osobnom aj pracovnom živote.

Napriek tomu, že ide o súkromnú školu je štúdium v dennej forme bezplatné! Prijímacie skúšky robia žiaci len do štvorročných odborov. Škola vzdeláva aj zdravotne znevýhodnených žiakov (napr.

s vývinovými poruchami učenia), ktorí sú integrovaní medzi ostatných žiakov triedy a ich edukácia postupuje podľa ich individuálneho vzdelávacieho programu za aktívnej spolupráce so školským špeciálnym pedagógom a centrom poradenstva a prevencie (CPaP).

Odborný výcvik vykonávajú žiaci na kvalitných pracoviskách praktického vyučovania (napr. Hotel Sheraton, Ponteó, Grandhotel River Park, Lindner, reštaurácie Meštiansky pivovar, Dulák, Urban House, New Garden, Brixton House, atď.) pod vedením inštruktorov a majstrov odbornej výchovy. Škola je tiež zapojená do systému duálneho vzdelávania.

Nadaní či motivovaní žiaci dostávajú príležitosti reprezentovať školu v odborných súťažiach. Sme veľmi radi, že aj v tomto

školskom roku náš mladý kuchársky tím na čele s Kristiánom Domsim postúpil do semifinále celoštátnej súťaže Gastro Junior Skills a získali bronzovú medailu. Ak sa zúčastňujete obecných akcií, mali ste možnosť ochutnať guláš alebo vianočnú kapustnicu, ktorú pripravili naši šikovní žiaci.

Ing. Jarmila Tiefenbacherová
riaditeľka SSOŠ Gastroškola

Prístavisko Podunajské Biskupice

V dobách dávno minulých, keď ešte dnešná mestská časť Bratislavy – Podunajské Biskupice bola samostatné mestečko a volalo sa inak, vládol tu čulý ruch, plavili sa lode z celej vtedajšej Európy a veselo sa obchodovalo. Spájala ich veľrieka Dunaj, mestečko bolo bohaté a vyzeralo to tam ako v Benátkach. Dôkazom môjho tvrdenia sú časti lodí, ktoré sa našli v centrálnej časti Podunajských Biskupíc.

Môj celý život je spojený s Dunajom. Vlastnil som kajaky, kanoe a s partiou chlapcov z Biskupíc sme si naplno užívali krásy Dunaja a podunajských nádherných lesov. V tej dobe bol prístup k Dunaju voľný, avšak dnes to je úplne inak. Po získaní odborného vzdelania v oblasti lodnej prevádzky a absolvovaní vojenskej služby som nastúpil do služby ako lodník vo vtedajšom podniku Dunajplavba n. p. Tam som v podstate strávil celý život, prešiel som všetkými lodníckymi funkciami, až som sa stal kapitánom prvej triedy. V súčasnosti chcem hlavne občanom Podunajských Biskupíc, a samozrejme všetkým návštevníkom, vrátiť možnosť naplno využívať Dunaj a krásy jeho bezprostredného nádherného okolia. Už

viac ako dva roky budujem sám prístavisko Podunajské Biskupice. Napríklad mestská časť Bratislavy Devín má prístavisko, rovnako aj Petržalka, Staré mesto a Ružinov má dokonca prístav. Avšak nemajú vo svojom názve Dunaj. Dokonca aj Rusovce mali svojho času, asi pred tridsiatimi rokmi, prístavisko.

Mojím cieľom je pripojiť našich občanov k zhruba dvesto miliónom obyvateľom, ktorí pri Dunaji skutočne žijú. Na Dunajskom kilometri 1860,3 som umiestnil vlečný člň. Už dnes tu tak vznikla možnosť prístávania malých aj veľkých plavidiel a na účely vykonávania vyhládkových plavieb bola zakúpená loď, ktorá sa momentálne intenzívne opravuje. Je však potrebné vyriešiť ešte mnohé náležitosti. Priamou prístupovou cestou z Podunajských Biskupíc sa totiž k Dunaju nedostanete, lebo sú tam umiestnené závery. Ak sa chceme dnes dostať na breh Dunaja, ktorý siaha od riečneho kilometra 1867 až po riečny kilometer 1862, to znamená v dĺžke 5 kilometrov, patriaceho do extravilánu Podunajských Biskupíc, musíme prejsť do mestskej časti Ružinov a potom sa po lesných cestách vrátiť na toto územie. V oblasti budúceho prístavu Podunajské Biskupice navrhujem na priláhanie lúky, teraz zarostenej vysokou trávou, vybudovať oddychovo-rekreačnú oblasť pre našich obyvateľov a tiež pre

turistov, ktorí pricestujú napríklad loďou do nášho prístaviska. V prvých fázach je potrebné prenajať časť lúky pre využívanie prístaviska Podunajské Biskupice a taktiež sprístupniť priamu cestu na breh Dunaja.

V ďalších fázach by som s pomocou Ministerstva kultúry SR navrhol vybudovať skanzen žitnoostrovej rybárskej osady, priestor na stanovanie a kempovanie spolu s detským ihriskom a na polostrove medzi Dunajom a Biskupickým ramenom náučný chodník. Na veľký prístavný pontón je možné umiestniť veslársky klub na výchovu budúcich športových talentov, kapitánsku školu na získanie osvedčení pre plavbu profesionálov, ale aj športovcov, rybárov a turistov, a po dohode s miestnym poľovníckym združením aj brokovú športovú strelnicu.

Návrhov na doplnenie infraštruktúry na biskupickom brehu Dunaja je viac. Bol by som veľmi šťastný, ak by moja snaha aj môj osobný konkrétny vklad priniesli prospech občanom Podunajských Biskupíc i Bratislavy, Slovenska, ale aj návštevníkom zo susedných štátov, a moja predstava by bola zrealizovaná s podporou vedenia mestskej časti a aj vás, Biskupičanov.

Kapitán Juraj Štvrtecký

Slávnosť v Kostole Povýšenia Svätého kríža

Rehoľné sestry z Kongregácie Milosrdných sestier Svätého kríža mali v sobotu 7. januára v Kostole Povýšenia Svätého kríža v Podunajských Biskupiciach veľkú slávnosť – 70. výročie zloženia rehoľných sľubov troch sestier.

V rehoľnom Kostole Povýšenia Svätého kríža svätú omšu celebroval apoštolský nuncius na Slovensku, arcibiskup Mons. Nicola Girasoli, s ďalšími kňazmi, v prítomnosti veľkého množstva spolusestier aj veriacich. Počas jej slávenia si obnovili rehoľné sľuby sestra Eva Mihoková, sestra Bonfília Lešková a sestra Radmila Brodová, ktorá bola technikou prepojená priamo na svoje lôžko na oddelení v rehoľnom dome. Tieto sestry nastúpili na začiatku päťdesiatych rokov 20. storočia do Kongregácie Milosrdných sestier Svätého kríža v Podunajských Biskupiciach, kde bol v tom čase provinciálny dom pre Slovenskú provinciu. Tu absolvovali počiatočnú rehoľnú formáciu a neskôr boli s ostatnými sestrami násilne vyvezené do továrne v českom pohraničí, kde tajne zložili svoje prvé sľuby.

Historická súvislosť a tiež terajšie obnovenie priestorov prvého provinciálneho domu v Podunajských Biskupiciach sa hlboko dotýkalo našich jubilujúcich sestier. Tieto skutočnosti zdôraznil aj apoštolský nuncius vo svojej homílii a sestrám podakoval za ich vernosť a radosť v zasvätenom živote. Pripomenul dôležitosť svedectva zasvätených aj v súčasnej spoločnosti a vyjadril túžbu po nových povolaniach v tejto kongregácii. Apoštolský nuncius podaroval jubilantkám vzácny perlový ruženec a privesok od Svätého otca Františka. Homíliu aj ostatné príhovory apoštolského nuncia plynulo z taliančiny prekladal miestny pán dekan Jozef Vadkerti.

Na záver slávnosti sa podakovala apoštolskému nunciovi provinciálna predstavená sestra Šebastiána Tuptová a za všetky jubilantky oslovila spoločenstvo

prítomných sestra Eva Mihoková. Po skončení slávnosti v kostole Mons. Nicola Girasoli išiel pozdraviť a udeliť požehnanie aj tretej jubilantke sestre Radmile priamo k lôžku, bol to jedinečný prejav úcty a veľkej ľudskosti vyslanca Svätého otca.

Tešíme sa, že sa táto vzácna udalosť konala v Kostole Povýšenia Svätého kríža v Podunajských Biskupiciach a mnohí tak boli obohatení veľkým duchovným zážitkom a radosťou zo spoločne prežitých nevšedných okamihov.

Sestra Miriam Albertyová
Kongregácia Milosrdných sestier
Svätého kríža

Štátne vyznamenanie za rozvoj kultúry

Prezidentka SR Zuzana Čaputová udelila pri príležitosti 30. výročia vzniku Slovenskej republiky štátne vyznamenania. 1. januára 2023 si počas slávnostného ceremonálu v budove Slovenskej filharmónie prevzal Pribinov kríž I. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj SR, najmä v oblasti folklóru aj Biskupičan András Takács.

Pán András Takács folklorista, choreograf, bádateľ ľudových tancov a zvykov, spisovateľ, zakladateľ folklórneho hnutia, obyvateľ Podunajských Biskupíc, 8. januára roku 2023 oslávil 92 rokov. Celý svoj aktívny život sa venoval ľudovému umeniu a kultúrnemu životu Maďarov na Slovensku. V roku 1951 tancoval v SLUK-u, v roku 1953 sa stal spoluzakladateľom a choreografom Maďarského ľudovomeleckého súboru v Československu (Népes). Aj po zániku tohto súboru pokračoval ako zberateľ ľudových tancov a stal sa na ne odborníkom. Metodicky zmapoval tanečnú tradíciu maďarských regiónov Slovenska a spracoval ich tanečný materiál. Z jeho 10-tich kníh dve posledné s názvom *Putovanie najmladšieho syna 1 a 2* (2010 a 2014) zahŕňajú 50 rokov národných folklórnych festivalov, ľudového umenia a kultúrneho života Maďarov na Slovensku. Ako zanešaný aktívny člen Csemadoku okrem iných ocenení dostal v roku 1998 cenu Strom života Ministerstva Národného dedičstva Maďarska, Striebornú plaketu vlády SR

(2001), Cena republikovej rady Csemadoku za celoživotné dielo (2009), Rytiersky kríž rádu Maďarskej republiky (2011), Cena MO Csemadoku – Za zachovanie identity Maďarov v Podunajských Biskupiciach (2013), Cenu Martina Györgya a za sedemdesiatročnú službu cenu organizácie Maďarské dedičstvo a Európske spoločenstvo – Cenu Maďarského dedičstva (2018).

Állami kitüntetés a kultúra fejlesztéséért

Szlovákia köztársasági elnöke, Zuzana Čaputová az önálló Szlovákia fennállásának 30. évfordulója alkalmából 2023. január 1-jén állami kitüntetéseket adott át. Az ünnepségre a Szlovák Filharmónia épületében került sor. Szlovákia kulturális fejlődése, elsősorban a folklór terén kifejtett rendkívüli érdemei elismeréseként a Pribina Kereszt első fokozatát vehette át az ünnepségen Takács András néptáncos, néptánckutató, a szlovákiai magyar folklór megalapítója, pozsonypüspöki lakos.

Takács András néptáncos, koreográfus, néptánckutató, néptáncfejedeleme, a szlovákiai magyar folklórmozgalom megalapítója, Pozsonypüspöki lakos 2023. január 8-án 92. születésnapját ünnepelte. Egész életét a szlovákiai és ezen belül az egyetemes magyar kultúrának, a néptáncnak, a népi hagyományoknak szentelte. 1951-ben a Szlovák Állami Népművészeti Együttes, közismert nevén a SLUK-nak volt táncosa, majd 1953-ban egyik megalapítója és koreográfusa lett a Csehszlovákiai Magyar Népművészeti

Együttesnek, a Népesnek. Ennek megszűnése után tevékenységét mint koreográfus és néptáncgyűjtő szakember folytatta. Módszertani útmutatóként 10 könyvben foglalta össze és mutatja be Szlovákia magyarok lakta régióinak néptáncgyűjteményét. „A legkisebb fiú vándorlása” (2010-2014) címet viselő kétrészes könyvében bemutatja az elmúlt 50 év szlovákiai magyarok országos népművészeti fesztiváljait és kulturális életét. Takács András még ma is a Csemadok Pozsonypüspöki Alapszervezetének tevékeny vezetőségi tagja. Munkásságát nemcsak itthon, hanem határainkon túl is elismerték. Élete folyamán 16 rangos díjban részesült, többek közt 1998-ban a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának Életfadíjában, 2001-ben a Szlovák Köztársaság Ezüstplakettjét vehette át, 2009-ben az Országos Csemadok Életmű-díjában részesült, 2011-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét kapta meg, 2013-ban a Pozsonypüspöki Magyarorságnak megmaradásáért Csemadok-díjat vette át, 2018-ban a Martin György-díjat és hét évtizednyi szolgálatáért a Magyar Örökség és Európa Egyesület Magyar Örökség Díját vehette át.

Foto: TASR - Pavol Zachar

Spomienky

„Spustla záhrada, spustol dvor, ticho je v dome, nepočuť Tvoje kroky v ňom.“

Dňa 29. januára sme si pripomenuli smutné 5. výročie úmrtia nášho milovaného otca **Štefana Kissa (Pityu)**.

S láskou spomínajú milovaná manželka Eva, syn Pityu a dcéra Eva s rodinami.

Január 29-én múlt öt éve hogy a szerető férj édesapa és nagypapa **Kiss Pityu** az örök honba költözött. Emléket megőrizve gondolkodik a szerető felesége Éva, fia Pityu és lánya Éva családjukkal.

„Aj keď plamienok sviečky dohorí, zabudnúť na vás nedovolí.“

Dňa 8. februára uplynulo 17 rokov, čo nás navždy opustila naša mamička **Mária Hertelová** a dňa 22. februára uplynie už dlhých 30 rokov, čo nás navždy opustil náš otec **Michal Hertel**.

Kto ste ich poznali, spomínajte s nami. Spomínajú dcéry a syn s rodinami.

„To, že si odišiel navždy v srdci bolí a zabudnúť nedovolí.“

15. februára uplynulo 5 rokov, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec a dedko **Imrich Fröhlich**.

S láskou spomína manželka a dcéra s rodinou.

„Bánatot hagyva csendben elmentél!“

Február 15-én múlt 5 éve, hogy a szerető férj, édesapa és nagypapa, **Fröhlich Imre** visszaadta lelkét Teremtőjének.

Fájó szívvel emlékezik szerető felesége és lánya a családjával.

„Tvoju tvár už nevidno, tvoju motorku už nepočuť, no tvoj hlas a úsmev stále v pamäti máme. Ťažko je bez teba manžel a otecko náš, v našich srdciach stále ostáva.“

Dňa 17. februára si pripomenieme 5. výročie, kedy nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatino a dedo **Róbert Fogd**.

S veľkou láskou na neho spomínajú manželka a dcéry s rodinami.

Podakovania

Z úprimného srdca ďakujeme všetkým priateľom a známym, že dňa 9. januára prišli odpovedať na poslednej ceste pozemského života našu drahú zosnulú matku **Margitau Csivrevovú Klepancovú**. Ďakujeme za kvetinové dary vyjadrujúce súcit v našom žiali. Ďakujeme aj pánovi dekanovi **Jozefovi Vadkertimu** za povzbudivé slová vyvierajúce z evanjelia. Vďaka patrí aj pánovi farárovi z farnosti Alžbetin dvor za rozlúčku za jeho farnosť. Za dôstojný priebeh obradu ďakujeme pohrebnej službe **Stríž**. Naša drahá zosnulá nech odpochvá v pokoji.

Smútiaci synovia s rodinami

„Földi vándorutam véget ért, ne szomorkodjatok miatt, az én időm itt a földöm már betelt, ám a tiétek folytatódik, éltétek szeretetben!“

Szívünk őszinte szeretetével köszönjük mindazoknak, akik 2023. január 9-én elkísérték utolsó földi útján szeretett édesanyánkat, **Csivre Margitot, Gitát**. Köszönjük a koszorúkat és virágokat, melyekkel kifejezték a halott iránti tiszteletüket és részvételüket felénk. Szeretett halottunk, nyugodjék békében.

Gyászoló fiai a családjukkal

„Nikdy nestratíme niekoho, koho nosíme navždy v srdci.“

Z úprimného srdca ďakujeme všetkým príbuzným a známym, ktorí ste 5. decembra odpovedali nášho drahého zosnulého manžela, otca, dedka a pradedka **Ernesta Weisza** na večný odpočinok. Smútiaca rodina ďakuje za kvetinové dary a slová útechy. Nech je mu zem ľahká.

„Elmentél a lelkünk árva, de te itt vagy a szívünkbe zárva“.

Hálás szívvel köszönjük mindazoknak, akik december 5-én elkísérték végső nyughelyére **Weisz Ernőt**, a szerető férjet, édesapát, nagypapát és dédapát, aki hirtelen távozott családjá köréből. Köszönjük a koszorúkat és a virágokat, melyekkel kifejezték a halott iránti tiszteletüket. Nyugodjék békében.

Gyászoló családja

Blahoželanie

Pri príležitosti krásneho a vzácneho životného jubilea srdečne gratulujeme **Anne Gutléberovej**. Milá Anička, chceme ti aj touto cestou zaželať všetko len to najlepšie, hlavne veľa zdravia, šťastia, lásky, pohody, spokojnosti a Božieho požehnania. Tešíme sa na ďalšie roky v Tvojej milej spoločnosti v klube, pretože ťa máme veľmi radi.

Klub dôchodcov na Odeskej

Jamieson™
NATURAL SOURCES | SINCE 1922

Keď rozhoduje kvalita.

VITAMÍN D
– na podporu imunity

SUPER ZĽAVA 50%
[na vybrané produkty]

Quali-D
– ochranná značka, ktorá je garanciou vysokej kvality a čistoty výrobkov s vitamínom D

KDE? ...v lekárni ZELENÁ FARMÁCIA
Uzbecká 20/A, Bratislava, tel. 02/4524 5135,
0918 901 090; PO-PI 8⁰⁰-18⁰⁰ & SO 8⁰⁰-12⁰⁰ FEBRUÁR

ZELENÁ FARMÁCIA microlife moderné riešenia

■ LIEKY SI VYZDVIHNETE NA 1 NÁVŠTEVU!
Výber liekov na **ELEKTRONICKÝ RECEPT**
+ získajte váš **VERNOSTNÝ BONUS!**
Informácie na tel.: 0918 901 090

- široká ponuka liekov a doplnkov
- individuálna príprava liekov + PORADENSTVO
- – kvapky, masti, roztoky... A ÚSMEV NAVÝŠE
- meranie krvného tlaku, cholesterolu, glukózy
- zdravotnícke pomôcky, tlakomery, teplomery
- veterinárne prípravky – odčervenie, vitamíny...

■ **PARKOVANIE PRI LEKÁRNI!**

BP B6 FAVOURITE v 4 farbách NC 100 bezdotykový infra teplomer

VÝJAZY POČÍTACE TLACIARNE VIRUSY WIFI

NONSTOP **PC DOCTOR** **-20% ZTP**

0911 222 121

DOMÁCI PC SERVIS

MICROSOFT APPLE KAMERA DÁTA INTERNET MONTÁŽE

PEČENÉ BR. REBIERKA **MENU** NAKLADANÝ HERMELÍN

PEČENÉ KRÍDIELKA PEČENÁ KLOBÁSA PEČENÝ HEJK HRANOLKY

ROZVOZ JEDÁL: 0903 205 574/0903 770 523

Z dobových denníkov

Dobové denníky nám aj v mesiaci február priniesli niekoľko zaujímavých, vtipných, smutných i tragických príbehov z Biskupíc medzivojnového obdobia.

Skorá príprava na jar

Zo sadu biskupického statkára Michala Linzbotha záhadne zmizlo desať štvorročných orechovníkov. Podozrenie sa sústredilo na Viliama S., obyvateľa Biskupíc, u ktorého žandárstvo našlo stromy, ktoré hľadali. Viliam S. aj napriek všetkým odmietnutiam bol odsúdený na jeden mesiac väzenia.

(Somorja és vidéke, 2. február 1929)

Vyrobil si aj vlastnú rakvu

Minulý týždeň po krátkom utrpení zomrel v Biskupiciach mladý otec rodiny, stolár, ktorého vyniesli v rakve, ktorú si sám vyrobil a s veľkou sústrasťou uložili na odpočinok v sprievode troch sirôt, jeho manželky a veľkého počtu príbuzných.

(Somorja és vidéke, 23. február 1929)

Neustále pokusy o krádeže v Biskupiciach

Takmer každú noc narušia sny farmárov noční návštevníci. Nedelňou návštevou boli poctení farmári Štefan Csóka a Michal Bab. Na

oboch miestach boli zobudení a zlodejov vyrušili. Veľký úspech však zlodeji dosiahli u farmára Františka Tótha, z ktorého izby v tú istú noc odniesli 780 korún. Vyšetruje to žandárstvo.

(Somorja és vidéke, 23. február 1929)

Zlodejský dumping

V bratislavskej mestskej tržnici sa v utorok usalašila nad množstvom sliepok 48-ročná robotníčka Viktoria H. a volala na kupcov, aby šli k nej, lebo má lacný tovar. A veru mala, lebo jej ceny uvádzali do vytrženia a zúfalstva ostatné predavačky, medzi ktorými vyvolala hotovú revolúciu. Tento

dumping, alebo predaj pod výrobnou cenou, či hanebne špinavá súťaž, sa skoro vysvetlila.

Niektorému zvedavcovi napadlo, že za tak priaznivých okolností môže sa predávať len to, k čomu sa lacno príde. A tu

sa zistilo, že z kurníka obchodníčky Márie Pussovej z Biskupíc zmizlo

v noci na pondelok 40 sliepok. Polícia zatkla zlodejov v osobách

robotníka a druha Viktórie Jozefa K. a jeho podnájomníkov a tak sa

vysvetlila i veľká lacnota sliepok. Polícia sliepky zhabala a tak spravila

koniec tomu slepačiemu dumpingu. Pritom sa prišlo i na iné zlodejstvá tejto

lapikurkárskej spoločnosti.

(Slovenský denník, 4. február 1932)

■ V krížovke 2/23 sa ukrýva názov Podunajských Biskupíc v rokoch 1927 – 1944.

	365 dní	Dietlova hrdinka		štvrtý mesiac roka	numero (skr.)	titán	chod', po rusky	listnatý strom	osobné zámeno	tým smerom	mamin brat	plytká nádoba		model, prototyp	postavím sa
MPZ Indo-nézie			protijed, protilátka										Majstrovstvá sveta		
odborová norma			2 skr. na recepte										zn. abtesly infarkt myokardu		
káhira, po nemecky						len				druh topoľa					
	futbalový obranca	Ludolfovo číslo razantná trhavina			Správne odpovede posielajte poštou na adresu MiÚ Podunajské Biskupice, Trojičné nám. 11, 82561 Bratislava, mailom na: biskupickenoviny@gmail.com, alebo osobne do schránky Biskupické noviny vo vestibule MiÚ. Za správne vylúštenie krížovky 1/23 získavajú vecnú cenu Monika Škorec, Lenka Škarupová a Mária Keller. Gratulujeme!							koniec modlitby			
vynálezca telefónu (Graham)												erna	ohorok, po česky	telúr Lady?... (spev.)	
skr. ekonomického			odporová spojka	bomby, po anglicky								staré keltské písmo			
morský rak												zn. hektáru súvisiaci so saním		Azovské more	poľské mesto i rieka
	český súhlas orgány zraku				rímska trojka	skr. Nemeckej republiky	akým spôsobom	INA, NYSA, OGAM	skr. druhu dane	náš cyklista plietol					
ozimínové obilie								dvakrát Ulster Unionist							
azda, vari			1										hriadeľ		
imunitný test (skr.)			síro-uhlík, po česky										skr. valuty		

Prehľad finančných príspevkov z rozpočtu mestskej časti

■ dokončenie zo str. 1

Príspevok pri narodení dieťaťa

Suma príspevku: 100 €

Kto podáva žiadosť: matka novorodeniatka alebo otec, ak matka umrela, alebo mu bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti

Termín na podanie žiadosti: najneskôr do 1 roku veku dieťaťa

Príspevok pre rodiny so zdravotne znevýhodneným dieťaťom, alebo s tromi a viac deťmi

Suma príspevku: 50 € na každé dieťa

Kto podáva žiadosť: rodič, zákonný zástupca dieťaťa

Termín na podanie žiadosti: od 1. júna do 30. septembra

Príspevok na dopravu za dieťaťom umiestneným v centre pre deti a rodinu

Suma príspevku: preplatenie spiatocného cestovného lístka v plnej výške

Kto podáva žiadosť: rodič, zákonný zástupca dieťaťa

Termín na podanie žiadosti: do 30 dní od uskutočnenia návštevy dieťaťa v centre pre rodinu

Príspevok na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Suma príspevku: v súlade s výškou schválených a určených prostriedkov v rozpočte mestskej časti

Kto podáva žiadosť: akreditovaný subjekt

Termín na podanie žiadosti: kedykoľvek v priebehu kalendárneho roka

Jednorazová dávka v hmotnej núdzi

Výška dávky: 50 € – 150 €, v prípadoch hodných osobitného zreteľa až do výšky dvojnásobku životného minima

Kto podáva žiadosť: poberateľ pomoci v hmotnej núdzi evidovaný na ÚPSVaR

Termín na podanie žiadosti: 1x v kalendárnom roku

Príspevok v čase náhlej núdze

Suma príspevku: 100 € – 150 €, v prípadoch hodných osobitného zreteľa až do výšky dvojnásobku životného minima

Kto podáva žiadosť: obyvateľ postihnutý podstatným poklesom príjmu z dô-

vodu nepriaznivého zdravotného stavu niektorého člena domácnosti, nečakanou životnou udalosťou, alebo obyvateľ, ktorý je obeťou domáceho násillia

Termín na podanie žiadosti: 1x v kalendárnom roku

Príspevok na stravovanie

Suma príspevku: 0,85 € – 2,60 € v závislosti od aktuálnej výšky dôchodku

Kto podáva žiadosť: nepracujúci dôchodca, alebo obyvateľ s ŤZP, alebo obyvateľ, ktorý nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojenie základných životných potrieb

Termín na podanie žiadosti: kedykoľvek v priebehu kalendárneho roka

Príspevok na dopravu

Suma príspevku: 2,50 € na jednu jazdu (5 € za spiatocnú cestu)

Kto podáva žiadosť: nepracujúci starobný dôchodca, alebo poberateľ sociálnej služby v dennom stacionári

Termín na podanie žiadosti: kedykoľvek v priebehu kalendárneho roka

Využitie príspevku: doprava do zdravotníckeho zariadenia alebo denného stacionára

SOCIÁLNE SLUŽBY POSKYTOVANÉ ALEBO ZABEZPEČOVANÉ MESTSKOU ČASŤOU

SOS GOMBÍK, DOMÁCE TIESŇOVÉ VOLANIE

Komu je určené: osamelému obyvateľovi s nepriaznivým zdravotným stavom, ktorý žije samostatne

Čo ponúka: okamžité zabezpečenie odbornej pomoci v prípade akejkoľvek nehody a krízy, osobný kontakt s kvalifikovaným dispečerom, lekár na telefóne 24 hodín denne

OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA

Komu je určená: obyvateľovi, ktorý je odkázaný na pomoc inej osoby

Čo poskytuje: pomoc prostredníctvom kvalifikovanej opatrovateľky priamo v domácnosti pri osobnej hygiene, pri starostlivosti o domácnosť, zabezpečuje bežné nakupovanie, sprevádzanie na prechádzkach, vyzdvihnutie liekov, pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí, dovoz hotového obeda, spoločnosť počas dňa

ODLAHČOVACIA SLUŽBA

Komu je určená: obyvateľovi, ktorý opatruje inú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím

Čo poskytuje: pobytovú alebo ambulantnú sociálnu službu alebo opatrovateľskú službu na obdobie nevyhnutného odpočinku pre udržanie zdravia a pred zhoršením zdravia opatrujúcej osoby

DENNÉ CENTRUM

Komu je určené: dôchodcom, obyvateľom s ŤZP alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičom s dieťaťom, starým rodičom s vnúčaťom

Čo poskytuje: poradenstvo v sociálnej oblasti, zabezpečuje sa záujmová činnosť, organizujú sa výlety, besedy, kurzy a tréningy, vytvára sa priestor pre stretávanie a aktivity klubov dôchodcov

POSUDKOVÁ ČINNOSŤ

POSÚDENIE ODKÁZANOSTI NA SOCIÁLNE SLUŽBY V ZARIADENÍ OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY, V ZARIADENÍ PRE SENIOROV A V DENNOM STACIONÁRI

Komu je určené: obyvateľom odkázaným na pomoc inej osoby a obyvateľom, ktorí dovŕšili dôchodkový vek

Čo poskytuje: vyhotovenie posudku o odkázanosti a rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu

NÁJOMNÉ BÝVANIE:

Komu je určené: základnou podmienkou je minimálne 5 rokov trvalý pobyt v Podunajských Biskupiciach

Ako požiadať o nájomný byt: Osobná návšteva na odd. sociálnych vecí alebo telefonický kontakt

Všetky písomné žiadosti je možné získať osobne na Oddelení sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky, Žiacka 2 a sú zverejnené aj na webovej stránke mestskej časti.

Posudková činnosť:

Mgr. Martina Brtková
tel. č.: 02/40207217

Opatrovateľská služba:

Mgr. Michaela Macková
tel. č.: 02/40207222

Denné centrá a finančné príspevky:

Mgr. Lucia Csóková
tel. č.: 02/40207222

Obecné nájomné byty:

Mgr. Júlia Anditsová,
tel. č.: 02/40207222